

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ ในการผลิตผักอ่อนแห้ง ด้วยเครื่องอบแห้งพลังงาน แสงอาทิตย์ขนาดอุตสาหกรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิพันธ์ ประทุมคิริ

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏพิษณุสังคม

มิถุนายน 2540

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันราชภัฏพิษณุสังคม

คำนิยม

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ใน การผลิตผักอ่อนแห้งด้วยเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดอุตสาหกรรม นี้ ผู้เขียนขอ ขอบคุณ รศ.วัฒนพงษ์ รักษ์วิเชียร และบริษัทอุตสาหกรรมการเกษตรเข้าร่วมทีมงาน ที่ได้ให้ ความอนุเคราะห์ข้อมูล และให้คำแนะนำในการเก็บข้อมูลได้เป็นอย่างดี และขอบคุณเจ้า หน้าที่พนักงานของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมพลังงานแสงอาทิตย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี

นพันธ์ ประทุมศิริ
มิถุนายน 2540

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิต
ผักกาดแห้งด้วยเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดอุตสาหกรรม

Tau : ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิพันธ์ ประทุมศิริ

ความเป็นอยู่ของมนุษย์ในปัจจุบัน ต้องอาศัยพลังงานเพื่อสร้างความสะดวก
สบาย แต่การใช้พลังงานดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมมาก นี่เองจาก
แหล่งพลังงานส่วนใหญ่ได้มาจาก น้ำมันดิน ถ่านหิน และแก๊สธรรมชาติ ซึ่งเมื่อนำมาใช้
จะส่งผลกระทบถึงสภาพแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้เสื่อมทราม มนุษย์จึง
หาแหล่งใหม่และสิ่งที่มนุษย์กันพบคือพลังงานแสงอาทิตย์ที่เป็นพลังงานสะอาด และมี
จำนวนมากจนอาจเรียกว่าไม่สิ้นสุด จากเหตุดังกล่าวจึงได้นำพลังงานนี้มาใช้กับการผลิต
รักษายาหารซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยการพัฒนาเครื่องอบแห้ง
แบบต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูง สามารถอบแห้งผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้ ส่วนหนึ่งได้ทดลอง
ใช้กับการอบแห้งผัก (กะหล่ำปลี) เพื่อศึกษาถึงต้นทุนและรายได้ ตลอดจนอัตราผลตอบ
แทนต่อการลงทุนในทางเศรษฐศาสตร์ ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้ผลิตสามารถขายได้ในราคากล่อง
ละ 92 บาท โดยเสียต้นทุนเงินสดกิโลกรัมละ 56.92 บาท ต้นทุนจำบังกิโลกรัมละ 9.46 บาท จึงทำให้มีรายได้สุทธิเงินสดกิโลกรัมละ 35.08 บาท และรายได้
สุทธิที่แท้จริงกิโลกรัมละ 25.26 บาท ส่วนการศึกษาอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (IRR)
พบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 17.44 บาท ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด ดังนั้นใน
การผลิตผักอบแห้งด้วยการใช้เครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์จึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง
ในการลงทุน เพราะได้รับผลคุ้มค่าทั้งทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และสภาพแวดล้อมทาง
ธรรมชาติ

สารบัญ

หน้า

คำนิยม

ก

บทคัดย่อภาษาไทย

ก

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ก

วัตถุประสงค์

ก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ก

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทคนิคการอบแห้ง

ก

การพัฒนาเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์

ก

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ก

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ก

วิธีวิเคราะห์

ก

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ต้นทุนการผลิต

ก

รายได้จากการผลิต

ก

การวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน

ก

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ก

ข้อเสนอแนะ

ก

บรรณานุกรม

ก

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องจากมนุษย์ได้ศึกษาค้นพบเทคโนโลยีหลากหลาย และได้พัฒนาเทคโนโลยีเหล่านั้นมาใช้สำหรับการดำรงชีวิตให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น แต่เทคโนโลยีส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ต้องอาศัยพลังงานไฟฟ้ามาประยุกต์ใช้ ซึ่งพลังงานไฟฟ้าดังกล่าวถูกผลิตจากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เมื่อถูกนำมาใช้ก็ถูกทำลายลงอย่างรวดเร็ว และผลกระทบจากการกระทำดังกล่าว ยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรประเภทน้ำมันดิบ แก๊สธรรมชาติ ถ่านหิน พื้นและถ่าน เป็นต้น ทรัพยากรดังกล่าวเป็นวัตถุคินท์สำคัญที่ใช้ในการผลิตพลังงานซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ แต่ก็ส่งผลกระทบอย่างมากต่อสภาพแวดล้อม ทำให้ธรรมชาติเสียสมดุล ก่อให้เกิดภาวะเสื่อมทรามต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ตามมา และทรัพยากรดังกล่าวก็ใกล้จะหมดสิ้นไป มนุษย์จึงพยายามศึกษาค้นคว้าหาแหล่งพลังงานใหม่มาทดแทน หนึ่งในพลังงานที่สำคัญและอาจจะกล่าวได้ว่าไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีวันหมดสิ้นคือ พลังงานจากแสงอาทิตย์ แต่การนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาพงานที่ต้องการ การใช้เครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้เพื่อการอบแห้งผัก ผลไม้ ตลอดจนอาหารประเภทเนื้อ และปลา ได้มีการศึกษาทางด้านเทคโนโลยีมาพอสมควร ทั้งการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์โดยตรง ทั้งหมด และการใช้พลังงานจากแหล่งอื่นเสริม การค้นคว้าพัฒนาเครื่องอบแห้งดังกล่าวมีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละแบบมีความเหมาะสมต่างกัน อย่างไรก็ตามการที่จะนำเครื่องอบแห้งดังกล่าวมาใช้ในทางธุรกิจ จำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะลงทุนต่อไป สำหรับการอบแห้งผักได้มีผู้ประกอบการหลายรายได้ดำเนินการอยู่แล้วใช้เทคโนโลยีเดิมที่เป็นเครื่องอบแบบ旧式 โดยใช้แหล่งพลังงานจากน้ำมันเตาซึ่งมีผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม ดังนั้นการศึกษาความเป็นไปได้เชิงธุรกิจในการใช้เครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อนาคตที่ดีกว่าปัจจุบันที่เป็นอยู่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาต้นทุนและรายได้ในการผลิตผักอ่อนแห้งด้วยเครื่องอบพลังงานแสงอาทิตย์
2. เพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนในการผลิตผักอ่อนแห้งด้วยเครื่องอบพลังงานแสงอาทิตย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ผลิตผักอ่อนแห้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาการตัดสินใจผลิตผักอ่อนแห้ง ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน ที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อันจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศไทย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทคนิคการอบแห้ง

การอบแห้งเป็นวิธีการที่ใช้ความร้อนเพื่อลดความชื้นของผลิตภัณฑ์ให้ลดลง จนถึงระดับหนึ่งเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ การอบแห้งมีวิธีการหลายรูปแบบซึ่งมีการพัฒนามาโดยตลอด ตามการพัฒนาเทคโนโลยี เช่น การอบแห้งแบบตู้ การอบแห้งแบบอุ่นคงค์ การอบแห้งแบบแข็ง เช่นฯ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. **การอบแห้งแบบตู้** เป็นการอบแห้งผลิตภัณฑ์ด้วยลมร้อนภายในตู้ ซึ่งมีตาดบรรจุผลิตภัณฑ์อยู่ การอบแห้งแบบนี้เป็นแบบพื้นฐานใช้ทั่วไปสำหรับอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อุณหภูมิลมร้อนที่ใช้กันโดยทั่วไปสำหรับอบแห้งอยู่ระหว่าง $60^{\circ} - 70^{\circ} \text{ C}$ เวลาที่ใช้อบแห้งอาจจะหลากหลายสิบชั่วโมงจนกว่าจะได้ผลิตภัณฑ์ตามที่ต้องการ

2. **การอบแห้งแบบอุ่นคงค์** เป็นการอบแห้งที่คล้ายกับแบบตู้ แต่ตัวตู้ของ การอบแห้งแบบอุ่นคงค์มีความยาวมากกว่า ทำให้คุณเมื่อนก้นอุ่นคงค์ ดังนั้นจึงเรียกว่า อุ่นคงค์อบแห้ง ภายในอุ่นคงค์จะมีรถเป็นจำนวนมากหมุนอยู่ในตู้ที่มีผลิตภัณฑ์วางอยู่ทุก ๆ ช่วงเวลาหนึ่งจะมีการนำอากาศเข้าที่มีผลิตภัณฑ์ที่แห้งแห้งแล้วออกจากอุ่นคงค์ และพร้อมกันนั้นก็มีการนำผลิตภัณฑ์สุดหรือเปลกบรรจุบนถาดใส่ในรถเข็นนำไปในอุ่นคงค์ ทิศทางการเคลื่อนที่ของลมร้อนและรถเข็นอาจจะเป็นแบบไอลตามกัน หรือไอลสวนทางกัน

3. **การอบแห้งแบบสายพาน** เป็นการอบแห้งผลิตภัณฑ์บนเครื่องขนถ่าย ผลิตภัณฑ์แบบสายพาน ซึ่งตัวสายพานมีรูให้อากาศไหลผ่านได้ ส่วนมากมักจะอบให้ความชื้นของผลิตภัณฑ์ลดลงจนถึงระดับหนึ่งก่อนที่จะนำไปอบแห้ง โดยวิธีการอื่น ๆ ต่อไป

4. การอบแห้งแบบแช่แข็ง เป็นการอบแห้งผลิตภัณฑ์ที่แช่แข็งมาแล้ว ภาย ในสภาวะสูญญากาศทำให้น้ำแข็งระเหิดกลายไปໄอ ซึ่งเป็นผลทำให้ผลิตภัณฑ์หลังอบแห้ง มีโครงสร้างที่ดี คือมีโครงสร้างเปิดเป็นรูพูนซึ่งมีผลทำให้สามารถกลับคืนเป็นรูปเดิมได้ดี และรวดเร็ว มีกลิ่นดี เนื่องจากผลิตภัณฑ์หลังอบแห้งมีความชื้นต่ำ ดังนั้นจึงต้องบรรจุ หีบห่อภายในห้องที่มีความชื้นต่ำห่อภายในห้องที่มีความชื้นต่ำเพื่อป้องกันการดูดความชื้น กลับ และอาจต้องใส่สารดูดความชื้นภายในถุงบรรจุผลิตภัณฑ์อบแห้งด้วย แม้ว่าการ อบแห้งแบบแช่แข็งจะได้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ดียิ่ง แต่การลงทุนและค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการค่อนข้างสูงมาก จึงทำให้การอบแห้งแบบนี้ยังไม่เป็นที่นิยมใช้กัน

5. การอบแห้งแบบไมโครเวฟ เป็นการอบแห้งโดยใช้ช่วงคลื่นแม่เหล็กไฟ ฟ้าที่เหมาะสม ซึ่งสามารถทะลุทะลวงเข้าไปในตัวของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการทำให้แห้ง โดย คลื่นดังกล่าวจะถูกดูดกลืนโดยน้ำที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ ดังนั้นการระเหยของน้ำจึงเป็นไป อย่างรวดเร็ว การอบแห้งโดยวิธีนี้ เสียค่าใช้จ่ายสูงมาก จึงยังไม่เป็นที่นิยม

6. การลดความชื้นโดยวิธีօโซโนซิส เป็นการลดความชื้นโดยกระบวนการ օโซโนซิสซึ่งทำได้โดยนำผลิตภัณฑ์ใส่ลงในน้ำเชื่อมทึบเนื่องจากความเข้มข้นของน้ำตาล ในผลิตภัณฑ์ และน้ำเชื่อมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงเกิดการแพร่ของน้ำจากผลิตภัณฑ์สู่ น้ำเชื่อมซึ่งมีความเข้มข้นสูงกว่า จึงอาจลดความชื้นได้ประมาณครึ่งหนึ่งของความชื้นเริ่ม ต้น จากนั้นจึงนำไปอบแห้งด้วยวิธีอื่นต่อไป

การพัฒนาเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์

มนุษย์รู้จักการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการถนอมรักษaproductภัณฑ์ทั้งอาหาร เสื้อผ้า และเครื่องใช้อื่น ๆ มาเป็นเวลานาน โดยมีการศึกษาค้นคว้าหาเทคนิควิธีที่เหมาะสม และก้าวหน้ามาโดยตลอดซึ่งพัฒนาไปสู่ที่สำคัญ ได้ดังนี้

ปี พ.ศ. 2506 Lawand ได้สร้างตู้อบแห้งแบบ Carbinet ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีลักษณะเป็นการอบแห้งที่มีการไหลงของอากาศร้อนโดยใช้พัดลม

ปี WH 2507 Williams ได้ออกแบบແຜງຮັບແສງອາທິປ່າຍສໍາຫຼວກຮອບແບບ Dehydration ໂດຍໃຊ້ພລາສຕິກເປັນຕົວດັກຄວາມຮ້ອນ ມີນາຄ 1,500 ຕາຮາງຝູດ ເພື່ອໃຊ້ອນຂ້າວໂພດແລະຝ່າງ

ปี พ.ศ. 2514 ປະເທດອິນເດີຍ "ໄດ້ສ້າງເຄື່ອງອບແໜ່ງໃຊ້ພລັງຈານແສງອາທິປ່າຍແບບຕູ້ ໂດຍຝາຜົນຮອບດ້ານທີ່ສີຜົດທຶນ ຝາດ້ານນັນທຳດ້ວຍກະຈຸດ້ານລ່າງແລະດ້ານໜ້າງເຈະຮູ໌ ເພື່ອໃຫ້ອາກະຮະນາຍອອກ ຈາກການທົດລອງປຣາກງູ້ວ່າສາມາຄົດທໍາໄຫ້ອຸນຫຼຸມໃເລື່ອກາຍໃນຕູ້ສູງກວ່າອຸນຫຼຸມໃເລື່ອກາຍນອກຕູ້ປະມານ 41 ອົງຄາເຊີລເຊີຍສ ທຳໄຫ້ສາມາຄົດເວລາໃນການຕາກແໜ່ງນັ້ນຍກວ່າຄົງຮູ່ນັ້ນຂອງການຕາກແໜ່ງແບບຮຽນໜາຕີ

ปี พ.ศ. 2514 ປະເທດຕຽກ ໄດ້ທຳການທົດລອງໂດຍສ້າງເຄື່ອງອບແໜ່ງແບບເຮືອນກລ້າຍໄນ້ ຕູ້ອບແໜ່ງປະກອບດ້ວຍໜັ້ນສໍາຫຼວກວາງຂອງ 6 ຊັ້ນ ມີແຜງພລາສຕິກໄສປັດ sou ດ້ວຍໃຈ່ຢ່າຍໃນການສ້າງຕູ້ອບປະເທດນີ້ຮາຄາຖຸກ ເມື່ອເປົ້າຍບໍ່ເທິນກັບສມຽດນະຂອງການອບແໜ່ງ ຄວາມເໝາະສົມຂອງຕູ້ອບແໜ່ງໜີນີ້ ເໝາະກັບການອບແໜ່ງພລິຕົກົມທີ່ຈຶ່ງໃຊ້ເວລາໃນການອບແໜ່ງໜາຍວັນ ເນື່ອຈາກປະສົງທິກາພໃນການອບແໜ່ງພລິຕົກົມທີ່ແຕ່ລະໜັ້ນໄມ່ເທົ່າກັນດັ່ງນີ້ຄໍາຕ້ອງການພລິຕົກົມທີ່ໃຫ້ມີການແໜ່ງສໍາ່າເສມອ ກີ່ກຳໄດ້ໂດຍການສລັບໜັ້ນຂອງພລິຕົກົມທີ່ໄໝໄດ້ຮັບຄວາມຮ້ອນທົ່ວລົງ

ปี พ.ศ. 2515 ປະເທດອອສເຕຣເລີຍ ທົດລອງຕາກແໜ່ງອຸ່ນໂດຍທຳລານຕາກອຸ່ນໂດຍທຳປັບປຸງຕະແກງຊ້ອນກັນ 11 ຊັ້ນ ວາງໄວ້ໃນທີ່ໄລ່ງອາຫຍາວຸນທີ່ກະແສລັງພັດຜ່ານທຳໄໝອຸ່ນແໜ່ງກາຍໃນເວລາ 2 - 4 ວັນ

ສໍາຫຼວກປະເທດສຫ້ອເມຣິກາ ໄດ້ທຳການທົດລອງເຄື່ອງອບແໜ່ງແບບໂໂລ ມີລັກນະນະເປັນທຽບກະລຸບອອກຄົມວາງແນວດີ່ງ ຮອນ ၇ ຄັ້ງມີແຜ່ນຄົງບໍ່ອອກມາ ຕຽບຄົງຮອນນອກຄັ້ງທາດ້ວຍສີດຳ ມີພລາສຕິກໄສຫຼຸ້ມຮອບຄົງ ເພື່ອທຳປັບປຸງຕະແກງຊ້ອນທີ່ໄລ່ມີອຸນຫຼຸມສູງໜີ້ ອາກະຮ້ອນຈະຄູກຄູດດ້ວຍພັດລົມໜ້າໄປຕຽບການປ່ອງໂໂລເພື່ອທຳການອບແໜ່ງພລິຕົກົມທີ່

ໃນປີເດືອກນີ້ Phillips et al. ໄດ້ອອກແບບເຄື່ອງອບແມລື້ຄາແພໂດຍດັດແປລັງຫລັງຄາຫ້ອງອບແໜ່ງໃຫ້ເປັນຕົວຮັບຮັງສີຄວາມອາທິປ່າຍ ແລະ ຕົດພັດລົມຄູຄາອາກາສ 12 ເຄື່ອງ ເພື່ອຄູຄາອາກາສຈາກຊ່ອງວ່າຮ່ວງຕູ້ຈາກຫລັງຄາກີບເພດານເຂົ້າແລະອອກຈາກຕູ້ອບ ກາຍໃນຫ້ອງອບ

ประกอบด้วยตู้อบ 2 ตู้ โดยตู้แรกเป็นตู้อบให้แห้ง ตู้หลังเป็นตู้อบให้คงความชื้นภายในลดลงอากาศจะผ่านตู้อบแรกไปยังตู้อบหลัง มีการควบคุมอุณหภูมิในการอบแห้งไม่เกิน 49 องศาเซลเซียส ผลการทดลองสามารถลดความชื้นจากร้อยละ 54 เหลือร้อยละ 12 โดยใช้เวลาในการอบตู้แรกประมาณ 3 ชั่วโมง และอบในตู้หลังประมาณ 24 ชั่วโมง ทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายในการอบแห้งผลิตภัณฑ์ลงได้ประมาณร้อยละ 66 เมื่อเปรียบเทียบกับการอบแห้งด้วยกระแสไฟฟ้า

ปี พ.ศ. 2511 ไพบูลย์ ประดิษฐ์เวคิน ศึกษาการอบแห้งกล้วยหอมทองโดยใช้เครื่องอบซึ่งทำให้ความร้อนแบบการแผ่รังสี และใช้อุณหภูมิในการอบต่าง ๆ กันคือ 53 และ 63 องศาเซลเซียส โดยใช้สารเคมีและไม่ใช้สารเคมีและพบว่า กล้วยอบที่อุณหภูมิ 53 องศาเซลเซียส จะทำให้เปอร์เซ็นต์น้ำตาลสูงกว่ากล้วยอบที่อุณหภูมิ 63 องศาเซลเซียส และเปอร์เซ็นต์น้ำตาลไม่แตกต่างกันระหว่างกรณีที่ใช้ และไม่ใช้สารเคมี

ปี พ.ศ. 2520 Thongprasert et al. สร้างเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบบังคับสำหรับอบเมล็ดข้าว ผลการทดลองพบว่าสามารถลดความชื้นจาก ร้อยละ 23 เหลือ ร้อยละ 14 ภายในเวลา 1 วัน

ปี พ.ศ. 2522 Exell สร้างเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบธรรมชาติ โดยใช้ถ่านแกลบเป็นตัวคุณภาพร้อนจากแสงอาทิตย์ ผลการทดลองของข้าวเปลือกหนา 15 เซนติเมตร พบว่าสามารถลดความชื้นจากร้อยละ 22 เหลือร้อยละ 14 ภายในเวลา 2 - 3 วัน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยภายในเครื่องอบแห้งประมาณ 45 องศาเซลเซียส

ในปี พ.ศ. 2522 กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวง อุตสาหกรรม ได้ทดลองสร้างเครื่องอบแห้งแบบกล่องรูปสี่เหลี่ยมภายในกล่องทาสีดำ ด้านบนปิดด้วยกระจกโปร่งใสจะเป็นรูเล็ก ๆ เพื่อรับยาอากาศ และไอน้ำ ที่ระเหยออกจากรากสูที่ด้านล่าง และด้านข้างรากสูดอบแห้ง การทดลองอบแห้งในชั้นแรกใช้กล้วยน้ำว้า โดยบรรจุครั้งละ 200 ผล และพบว่า อุณหภูมิในเครื่องอบอยู่ระหว่าง 58 - 75 องศาเซลเซียส ผลปรากฏว่า กล้วยที่อบจะแห้งภายในเวลา 4 - 5 วัน และมีคุณค่าทางโภชนาการดีกว่ากล้วยตากกลางแห้ง

สำนักวิทยบริการสถานีราชภัฏบุลังค์ธรรม

พิมพ์โดย

- 7 -

ปี พ.ศ. 2533 กลุ่มวิทยาลัยครุศาสตร์ ได้ทดลองอบกลัวยน้ำร้าด้วยเครื่องอบแห้งแบบมีตัวรับรังสีแผ่นร้อน ปิดด้วยพลาสติกใสทึบหมอน ผลการทดลองพบว่า คุณภาพของผลิตภัณฑ์จะมีผิวดีกว่ากลัวยน้ำที่ตากตามธรรมชาติ แต่รสชาติไม่แตกต่างกัน

ปี พ.ศ. 2524 ศูนย์ นวัตกรรมชุมชนที่ และสำนักงาน ชื่นชูจิตร์ สร้างเครื่องอบแห้งแบบบังคับ มีผิวรับแสงเป็นรูปทรงกระบอกสี่เหลี่ยมผืนผ้า วางอยู่ในแนวตั้ง ด้านนอกมีทรงกระบอกพลาสติกใสสวมอยู่ ความสูงต่อเดือนผ่าศูนย์กลางของทรงกระบอกเท่ากับ 4 : 1 ผลการทดลองอบฟองน้ำยา พบร่วมมืออัตราการอบแห้ง $25 \text{ kg/m}^2 \cdot \text{day}$

สำหรับ วารุณี วะทะบุตร ได้สร้างเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบธรรมชาติ มีลักษณะเป็นรูปกล่องสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านบนปิดด้วยกระโจกทำมุนเมียง 14 , 15, 23 และ 30 องศา กับแนวระดับ แต่ละด้านสามารถปรับช่องระบายอากาศชั้นนอกได้ร้อยละ 8, 11 และ 15 ของพื้นที่รับแสง ผลการทดลองของผ้าชี้น้ำวนทรงกระบอก พบร่วมกับอบแห้งที่มีมุนเมียง 14 องศา กับแนวระดับ และมีช่องอากาศชั้น ร้อยละ 11 ให้ประสิทธิภาพสูงสุด มีอัตราการอบแห้งประมาณ $3.2 \text{ kg/m}^2 \cdot \text{day}$ อุณหภูมิสูงสุดในกล่องอบแห้งประมาณ 53 องศาเซลเซียส

ส่วน Kitsummanangboon , S. สร้างเครื่องอบข้าวเปลือกด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งมีการหมุนเวียนของอากาศภายในเครื่องอบแห้งเป็นแบบธรรมชาติ (Natural Convection) ตัวรับรังสีดวงอาทิตย์ดัดแปลงจากพื้นดินซึ่งเอียงทำมุนกับแนวร้อน และปูพื้นด้วยปูผ้าใบแกมน เป็นตัวคุณภาพร้อนจากร้อยละ 22 เหลือ ร้อยละ 14 ภายในเวลา 2 - 3 วัน โดยข้าวเปลือกที่ชั้นบนและชั้นล่างจะแห้งเร็วกว่าชั้นกลาง ซึ่งต่อมามาสถานันเทคโนโลยีแห่งเชียงใหม่ (ATT) ได้ดัดแปลงเครื่องอบแห้งนี้ใช้อุบแห้งปลาหม้อเทศา ผลการทดลองเมื่อเปรียบเทียบกับการตากกลางแจ้ง พบร่วมกับเครื่องอบแห้งแบบธรรมชาติ และแบบดัดแปลงของ ATT จะให้อัตราการอบแห้งดีกว่าตากกลางแจ้ง

ในปีเดียวกันนี้ สุวัฒน์ ไทยชนะ ออกแบบสร้างเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ มีแผ่นรับแสงอาทิตย์ ขนาดพื้นที่รับรังสี 1.92 ตารางเมตร อยู่ด้านหน้า การไหลของอากาศเป็นแบบธรรมชาติ ภายในเครื่องอบแห้งมีชั้นสำหรับวางวัสดุที่จะอบแห้ง 5 ชั้น จากการทดลองอบผ้าชูบัน้ำ พบร่วมมืออัตราการแห้งประมาณวันละ $5 \text{ kg/m}^2 \cdot \text{day}$

๗
๓๓๖.๕
๘๙๖.๐
๘. ๑

124213

ปี 2527 Boonlong et al. พัฒนาโรงบ่มใบยาสูบโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์เป็นแหล่งความร้อนเสริม มีขนาดพื้นที่รับรังสี 38.5 ตารางเมตร ใช้พัดลมช่วยในการถ่ายเทอากาศซึ่งจากการทดลองพบว่า หากใช้พลังงานแสงอาทิตย์เป็นแหล่งพลังงานเสริมสามารถประหยัดค่าเชื้อเพลิงได้ประมาณร้อยละ 25 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนของการบ่มใบยาเท่ากับร้อยละ 40.5

ในปีเดียวกัน Soponronnarit and Tainutswan ได้สร้างเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบบังคับ โดยดัดแปลงหลังคาเหล็กอบสังกะสีแบบลูกฟูกเป็นตัวดูดรังสีไม่มีกระจกใสปิดด้านบนพื้นที่ของตัวรับรังสีขนาด 18.9 ตารางเมตร จากการทดลองพบว่าตัวรับรังสีให้ประสิทธิภาพสูงสุดร้อยละ 29 ที่อัตราการไหลดอากาศ 0.018 Kg/s-m^2 ตัวรับรังสีทางสีดำจะให้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าที่ไม่ทาสี และจากการทดสอบอบข้าวเปลือกจำนวน 900 กิโลกรัม พบว่าสามารถลดความชื้นจากร้อยละ 22 เหลือร้อยละ 16 ภายในเวลา 1 วัน

ปี 2528 ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ และคณะ สร้างเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบบังคับ มีพื้นที่รับรังสีขนาด 16.8 ตารางเมตร จากการทดลองอบข้าวโพดพบว่าสามารถลดความชื้นจาก ร้อยละ 17 - 21 เหลือร้อยละ 14 ในเวลา 1 - 4 วัน ประสิทธิภาพเชิงความร้อนของตัวทำอาหารร้อยละ 40 - 70 ข้าวโพดที่อบแห้งแล้วมีคุณภาพดีกว่าการทำตามกลางแจ้ง

สำหรับ พจนा วงศ์ศิริ ได้ศึกษาการอบแห้งผลิตภัณฑ์อาหารโดยใช้เครื่องอบแห้งแสงอาทิตย์แบบบังคับมีตัวรับรังสีที่การไหลดของอากาศเป็นแบบธรรมชาติ ซึ่งมีการทดลองสมรรถนะโดยใช้กล้องถ่ายน้ำว่าเป็นวัสดุอบแห้ง เปรียบเทียบกับการทำตามกลางแจ้ง พบว่า อัตราการอบแห้งของกลวยในเครื่องอบแห้งสูงกว่าการทำตามกลางแจ้ง แต่สีผิวของกลวยไม่สน้ำเงิน และเนื้อกลวยแข็งกว่าซึ่งอาจเนื่องจากอุณหภูมิในตู้อบแห้งสูงเกินไป และการไหลดหมุนเวียนของอากาศในเครื่องอบแห้งต่ำ ต่อมาได้ดัดแปลงเครื่องอบแห้งโดยติดพัดลมดูดอากาศขนาด 36 วัตต์ เพื่อช่วยในการหมุนเวียนของอากาศ พบว่า อัตราการอบแห้งกลวยภายในเครื่องอบแห้งสูงกว่าการทำตามกลางแจ้ง สีและความอ่อนนุ่มของกลวยดีกว่าการทำตามกลางแจ้ง และหากค่าประสิทธิภาพในการอบแห้งได้ร้อยละ 20.30

ปี 2532 วิถีสินี สุทธิ ศึกษาคุณภาพเชิงพิสิกส์ของกลั่วญี่ว้าอ่อนแห้งที่ได้จากการตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นตู้อบแบบ Hybrid System พนิชฯ ว่าอุณหภูมิที่เหมาะสมในการครัวมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 19.98 - 25.13 wb ผลกระทบทางลบของพนิชฯ คือความชื้นแห้งที่สูงและต้องใช้เวลาในการอบนานกว่าปกติ แต่ก็สามารถลดเวลาการอบลงได้ 30% สำหรับอาหารที่มีความชื้นต่ำ เช่น กุ้งเผา ไข่เจียว ข้าวผัด ฯลฯ ทำให้ลดเวลาการอบลงได้ 20%

ปี 2533 วัฒนพงษ์ รักษ์วิเชียร และคณะ ได้พัฒนาเครื่องอบแห้งด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดอุตสาหกรรม เพื่อใช้ออนแห้งผลไม้ 3 ชนิด คือ กล้วย มะม่วง และมะขาม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาด้านเทคนิค ประสิทธิภาพ กรรมวิธี กระบวนการผลิต ปริมาณ และคุณภาพของผลิตภัณฑ์รวมทั้งการศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ เครื่องอบแห้งที่พัฒนาแบบ Hybrid ซึ่งมีพัดลมดูดอากาศร้อนอุณหภูมิระหว่าง 31.25 - 74.40 องศาเซลเซียส ด้วยความเร็ว 0.33 Kg/s จากตัวรับรังสีขนาด 36 ตารางเมตร ประสิทธิภาพจากการทดลอง และแบบจำลองทางคอมพิวเตอร์มีค่าร้อยละ 28.01 และร้อยละ 44.70 สามารถอบแห้งผลไม้มีความจุครึ่งละ 1,000 กิโลกรัม อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ภายในตู้มีค่าอยู่ระหว่าง 26.68 - 60.20 องศาเซลเซียส และระหว่างร้อยละ 37.55 - 54.64 ตามลำดับ ประสิทธิภาพของเครื่องอบแห้งมีค่าสูงสุดร้อยละ 34.55 โดยค่ารังสีดวงอาทิตย์มีค่าระหว่าง 485 - 1,050 w/m² พื้นที่รวมที่รับรังสีดวงอาทิตย์มีค่า 43.15 ตารางเมตร ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนมีค่าร้อยละ 59.30 และร้อยละ 92.90 การศึกษาพลังงานเสริมพบว่าการใช้พลังงานความร้อนจากไฟฟ้ามีแนวโน้มที่จะนำมาใช้ได้เหมาะสมกว่าพลังงานที่ได้จากเชื้อเพลิง ก๊าซ น้ำมัน ก๊าด น้ำมันโซลาร์ แกลบ และซังข้าวโพด ส่วนการศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการใช้เครื่องอบแห้งผลไม้ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดอุตสาหกรรมในเชิงพาณิชย์จะคุ้มทุนในเวลา 3 ปี โดยมีค่า B/C มากกว่า 1 และ ค่า IRR เท่ากับร้อยละ 15.5

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะการผลิตผักกะหล่ำปลีอบแห้งในโครงการสาธิตการผลิตผักอบแห้งด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ร่วมกับการใช้ไอน้ำร้อนที่ได้จากการเผาไหหม้อน้ำมนต์เตา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และอาศัยข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษา

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ที่ได้จากการสาธิตการผลิตผักอบแห้งของโครงการสาธิตการผลิตผักอบแห้ง และได้จากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต

ในการศึกษาจะแบ่งต้นทุนการผลิตออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1.1 ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่

1.1.1 ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) เป็นต้นทุนที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนโดยตรง จะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต อาทิ เช่น ค่าจ้างแรงงานในการผลิต ค่าวัสดุคิบ เป็นต้น

1.1.2 ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) เป็นต้นทุนที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้บริโภคทางอ้อม ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต อาทิเช่น ค่าใช้ที่ดิน ค่าเสื่อมราคา ของโรงเรือนและอุปกรณ์ เป็นต้น

1.2 ต้นทุนเงินสด และต้นทุนจำบัง

- 1.2.1 ต้นทุนเงินสด (Explicit Cost) เป็นต้นทุนการผลิตที่ผู้ผลิตจะต้องจ่ายจริง
- 1.2.2 ต้นทุนจำบัง (Implicit Cost) เป็นต้นทุนการผลิตที่ผู้ผลิตไม่ต้องจ่ายจริง

2. การวิเคราะห์รายได้ในการผลิต (Income Analysis)

- 2.1 รายได้เฉลี่ย เป็นการศึกษาถึงรายได้จากการขายผักชอบแห่ง (กะหล่ำปลี) ของผู้ผลิตที่ขายได้เฉลี่ยตลอดปี
- 2.2 รายได้สุทธิเฉลี่ย เป็นการศึกษารายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายในการผลิตแล้ว

3. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR)

เป็นการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนและประโยชน์ที่จะได้รับ ที่มีค่าเท่ากับต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายไปพอดี การคำนวณใช้วิธี Interpolation มีสูตรดังนี้

$$IRR = \frac{I_1 + \sum NPV_1 (i_r - i_1)}{\sum NPV_1 + \sum NPV_r}$$

กำหนดให้

IRR = อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน

i_1 = อัตราส่วนลดขั้นต่ำ

i_2 = อัตราส่วนลดขั้นสูง

$\sum NPV_1 = \sum NPV (+)$ คือผลรวมของมูลค่ารายได้ปัจจุบัน
สุทธิเมื่อคิดอัตราส่วนลดขั้นต่ำมีเครื่องหมายเป็นบวก

$\sum NPV_2 = \sum NPV (-)$ คือผลรวมของมูลค่ารายได้ปัจจุบัน
สุทธิเมื่อคิดอัตราส่วนลดขั้นสูงมีเครื่องหมายเป็นลบ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการจะศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต รายได้จากการผลิต และอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ต้นทุนการผลิต

จากการศึกษาการผลิตผักชอบแห่งของโครงการสาขิตการผลิตผักชอบแห่งด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ มีข้อกำหนด ดังนี้

1.1 การผลิตผักชอบแห่งศึกษาเฉพาะกรณีหลักปลี โดยมีอัตราส่วนสค : แห่ง เท่ากับ 1 : 0.15

1.2 ราคากลางหลักปลีสครับซื้อน้ำโครงการ ราคาเฉลี่ยตลอดปี เท่ากับ 4 บาท/กิโลกรัม

1.3 โรงงานในโครงการมีศักยภาพในการผลิตกลางหลักปลีอบแห่ง ปีละ 31,500 กิโลกรัม

1.4 ค่าใช้จ่ายแรงงานในการปอกกะหลาปีสค เฉลี่ย 20 บาท/ กิโลกรัม

1.5 ค่าใช้จ่ายแรงงานในการรับกะหลักปลีสค เพื่อบันแห่งเฉลี่ย 50 บาท/ กิโลกรัม

1.6 ค่าวัสดุบรรจุหีบห่อ กะหลักปลีแห่ง เฉลี่ย 4 บาท / กิโลกรัม

1.7 ค่าใช้จ่ายแรงงานในการบริหาร โรงงาน lads 350,000 บาท /ปี

1.8 ค่าสาธารณูปโภคตลอดปี เฉลี่ย 180,000 บาท /ปี

1.9 ค่าเชื้อมแซมและบำรุงรักษาโรงงาน เฉลี่ย 100,000 /ปี

1.10 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และอุปกรณ์ เท่ากับ 1,780,000 บาท

1.11 เงินทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 500,000 บาท /ปี

1.12 โรงเรือนและอุปกรณ์มีอายุใช้งาน 10 ปี

1.13 ค่าเสียโอกาส คิดเป็นร้อยละ 10 ต่อปี

1.14 ค่าจ้างเหมาแรงงานและวัสดุคิบ เปลี่ยนแปลง ร้อยละ 10

ต่อปี

จากข้อกำหนดดังกล่าวสามารถคำนวณหาต้นทุนในการผลิตผักก่อนแห้งได้
แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ต้นทุนเฉลี่ยต่อ กิโลกรัมของการผลิตผัก (กะหล่ำปลี) อบแห้ง

ปี พ.ศ. 2539 / 40

หน่วย: บาท/กก

รายการ	ต้นทุนเงินสด	ต้นทุนจำนำ	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	56.92	-	56.92
ค่าวัสดุคิบ (กะหล่ำปลี)	26.67	-	26.67
ค่าจ้างแรงงานในการผลิต			
การปอกเปลือก	1.33	-	1.33
การสับ	3.33	-	3.33
ขึ้นๆ	4.00	-	4.00
ค่าจ้างในการบริหารงาน	11.11	-	11.11
ค่าสาธารณูปโภค	5.71	-	5.71
คอกเบี้ยของเงินทุนหมุนเวียน	1.59	-	1.59
ค่าบำรุงรักษาโรงงาน	3.18	-	3.18
ต้นทุนคงที่	-	9.46	9.46
ค่าใช้ที่ดิน	-	1.84	1.84
ค่าเสื่อมราคาของโรงเรือนและ			
อุปกรณ์ (อายุการใช้งาน 10 ปี)	-	3.81	3.81

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วย : บาท/กก

รายการ	ต้นทุนเงินสด	ต้นทุนจำบัง	ต้นทุนรวม
ต้นทุนคงที่ (ต่อ)			
ค่าเสียโอกาสของโรงเรือน			
และอุปกรณ์ (ร้อยละ 10/ปี)	-	3.81	3.81
sau	56.92	9.46	66.38
ร้อยละ	85.75	14.25	100

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าผู้ผลิตจะหล้าปลีอบแห้งจะเสียต้นทุนรวมทั้งหมดเท่ากับ 66.38 บาท / กิโลกรัม แยกเป็น เสียต้นทุนเงินสด เท่ากับ 26.91 บาท / กิโลกรัม หรือเท่ากับร้อยละ 85.75 และเสียต้นทุนจำบังเท่ากับ 9.46 บาท / กิโลกรัม หรือเท่ากับร้อยละ 14.25 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

2. รายได้จากการผลิต

2.1 รายได้เฉลี่ย

ในการศึกษาราคาที่ผู้ผลิตได้รับจากการขายส่งจะหล้าปลีอบแห้ง ณ หน้าโรงงาน ปรากฏว่าจะขายได้ในราคากิโลกรัมละ 92 บาท

2.2 รายได้สุทธิ

รายได้สุทธิของผู้ผลิตจะหลักปีอ่อนแห่งสามารถแสดง

รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายได้สุทธิที่แท้จริง รายได้สุทธิเป็นเงินสด เฉลี่ยต่อ กิโลกรัม
ในการผลิตจะหลักปีอ่อนแห่ง

รายการ	หน่วย (บาท / กก)
ต้นทุนเงินสด (1)	56.92
ต้นทุนจำบัง (2)	9.46
ต้นทุนรวม (3)	66.38
รายได้ทั้งหมด (4)	92.00
รายได้สุทธิเงินสด (4) - (1)	35.08
รายได้สุทธิที่แท้จริง (4) - (3)	25.62

การคำนวณหาอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน แสดงรายละเอียด

ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนของผู้ผลิตกระหล่ำปลี
อบแห้ง

ad	B	C	B-C	NPV1	NPV2
1	-	1,780,000	-1,780,200	-1,534,360	-1,507,660
2	2,898,000	1,971,000	927,000	688,761	665,586
3	2,898,000	2,168,100	729,900	467,136	443,779
4	2,898,000	2,384,500	513,100	283,231	264,760
5	2,898,000	2,623,390	274,610	130,714	120,005

$\sum NPV_1 = 35,482$ $\sum NPV_2 = -13,530$

แทนค่าในสูตรการคำนวณแบบ Interpolation จะได้

$$IRR = \frac{16 + 35,482}{49,012} (2)$$

$$IRR = 17.44\%$$

ผลการคำนวณได้ค่า IRR เท่ากับร้อยละ 17.44 ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไปในท้องตลาด ดังนั้นจึงสมควรที่ผู้ผลิตจะดำเนินการลงทุนสร้างโรงงานผลิตผักอบแห้งด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เนื่องจากศืมค่าการลงทุน

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผักกอนแห้งด้วยเครื่องอบพลังงานแสงอาทิตย์ ปรากฏว่าผู้ผลิตจะเสียต้นทุนทั้งหมดในการผลิตผักกอนแห้ง (กะหล่ำปลี) กิโลกรัม ละ 66.38 บาท แยกออกเป็นต้นทุนเงินสดกิโลกรัมละ 56.92 บาท และต้นทุนจำบังกิโลกรัมละ 92 บาท ทำให้ผู้ผลิตมีรายได้สุทธิเป็นเงินสด กิโลกรัมละ 35.08 บาท และจะมีรายได้สุทธิที่แท้จริงกิโลกรัมละ 25.62 บาท

ส่วนการศึกษาอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน ปรากฏว่าในห้าปี จะมีอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (IRR) เท่ากับร้อยละ 17.44 ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ผู้ผลิตจึงสามารถดำเนินการลงทุนได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา พนว่า ส่วนใหญ่จะมีปัญหาทางด้านวัตถุคิบไม่เพียงพอ และสมำ่เสมอต่อจำนวนคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐาน จึงเห็นสมควร เสนอแนะ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

1. ผู้ผลิตจะต้องหาวัตถุคิบให้เพียงพอ โดยการทำสัญญากับชาวสวนผัก ที่ทำการปลูกอยู่ในบริเวณไม่ห่างไกลจากโรงงานมากนัก เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้รับวัตถุคิบเพียงพอ
2. ผู้ผลิตควรจะมีพื้นที่ปลูกผักที่ต้องการอบแห้ง จำนวนหนึ่ง ประมาณ 50 - 100 ไร่ แล้วแต่ขนาดของโรงงานผลิตผักกอนแห้ง เพื่อในระยะหนึ่งจะดำเนินการ ควบคุมคุณภาพและปริมาณวัตถุคิบที่ป้อนเข้าโรงงาน
3. ผู้ผลิตควรจะซื้อเงินให้กับชุมชนที่โรงงานตั้งอยู่ เพื่อลดกระแสความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมเป็นพิษ และอาจจะลงทุนจัดตั้งบริษัทผลิตผัก

อบแห่งโดยใช้ชาวสวนผัก และประชารที่อาศัยอยู่ในชุมชนนี้ร่วมถือหุ้นจำนวนหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดการยอมรับของสังคมในชุมชนนี้

4. การผลิตผักอ่อนแห้งด้วยเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ผู้ผลิตอาจจำเป็นต้องเตรียมพลังงานรูปอื่นเสริม อาทิ เช่น แก๊ส ไฟฟ้า และน้ำมันเตา เพื่อช่วยในขบวนการอบแห้งเมื่อเกิดกรณีที่พลังงานจากแสงอาทิตย์ไม่สม่ำเสมอ และไม่เพียงพอ

5. ผู้ผลิตผักอ่อนแห้งจำเป็นต้องรักษาระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะกรณีที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับขององค์การค้าโลก (WTO) และมาตรฐานสินค้าระหว่างประเทศ (ISO) ซึ่งทำได้โดยการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์โดยใช้ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของประเทศ

บรรณานุกรม

1. กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ. การตากแห้งโดยใช้ตู้อบแสงแดด. วารสารกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุดมสាង ฉบับที่ 90, 2522.
2. กลุ่มวิทยาลัยครุศาสตร์. การศึกษาลักษณะทางกายภาพโดยใช้ตู้อบแห้งแสงอาทิตย์แบบ มีแร่รับรังสีแยก. กรมการฝึกหัดครุ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
3. กลุ่มวิทยาลัยครุศาสตร์. คุณภาพของลักษณะทางกายที่ได้จากตู้อบด้วยแสงอาทิตย์. กรมการฝึกหัดครุ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
4. พจนा วงศ์ศิริ. การอบแห้งผลิตภัณฑ์อาหารโดยใช้เครื่องอบแห้งแสงอาทิตย์ แบบมีตัวรับรังสี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสระบุรี สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าฯ สระบุรี , 2528.
5. วัฒนพงษ์ รักษ์วิเชียร และสมชาติ ไสภณรณฤทธิ์. การพัฒนาเครื่องอบแห้งผลไม้ ขนาดอุดมสាង. วิศวกรรมสื่อสาร ปีที่ 42 เล่มที่ 2 หน้า 95-98 , 2532.
6. วัฒนพงษ์ รักษ์วิเชียร. การพัฒนาเครื่องอบแห้งผลไม้ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด อุดมสាង. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร , 2535.